

Nr 457

Av herr **Wahrendorff m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 11, med förslag till lag om köttbesiktning m. m.*

Förslaget till ny lag om köttbesiktning m. m. syftar till att skapa bästa möjliga sanitära förhållanden på slakterierna och i hanteringen med köttvaror. Konsumenternas krav på hygien har fortlöpande skärpts och den nya lagen innebär en anpassning till dessa krav. Producenter och konsumenter har här ett gemensamt intresse att få fram varor som fyller högt ställda kvalitetskrav.

I några avseenden anser vi emellertid att förslaget inte är tillfredsställande med hänsyn till de inledningsvis framförda synpunkterna. Detta gäller bl. a. i fråga om organisationen av *nödslakten*. Ehuru veterinärstyrelsen anser att ett obligatoriskt slakthustvång eller slakteritvång för hela landet tills vidare måste anstå, framstår enligt veterinärstyrelsens uppfattning "som en nödvändighet att de garantier som slakthustvånget medför i fråga om djur som slaktas på grund av sjukdom eller olyckshändelse redan nu utsträckas att omfatta hela landet. Därest så ej sker, äro nämligen riskerna för spridande av, för såväl husdjur som människor, farliga sjukdomar uppenbara". Vidare hänvisas till bestämmelserna i andra länder, där speciella anstalter för nödslakt inrättats.

Trots de av veterinärstyrelsen påtalade riskerna har man ansett sig behöva göra en uppmjukning på denna punkt. I veterinärstyrelsens ursprungliga förslag ingick bestämmelse om att nödslakt endast skulle få ske vid sanitetsavdelning på offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Efter remissbehandlingen har gjorts ett tillägg att nödslakt även får ske vid sanitetsavdelning som inrättats vid "annan slakteriinrättning där köttbesiktningsverksamhet bedrivs". I det nu föreliggande förslaget till lag har bestämmelsen ytterligare uppmjukats. Kravet på att köttbesiktningsverksamhet skall bedrivas vid slakteriinrättningen i fråga har sålunda slopats. Hur denna ambulerande besiktning skall kunna utföras för att ge ett tillfredsställande skydd för konsumenterna beröres inte närmare.

Därmed har man frångått veterinärstyrelsens väl underbyggda principiella inställning att all nödslakt skall komma under statskontroll.

Detta är betänkligt även ur den synpunkten att härigenom olika företagsformer kommer att behandlas olika. Offentliga slakthus och kontrollslakterier är ålagda att skapa en sanitetsavdelning med högt ställda hygieniska krav, medan småslakterier tillåtes tillämpa en betydligt enklare kontrollform. Härtill kommer svårigheterna att kontrollera efterlevnaden av dessa

bestämmelser i fråga om den slakt som sker utanför slakthus och kontrollslakterier. Det bör enligt vår uppfattning övervägas om inte distriktsveterinärerna skulle vara skyldiga att lämna uppgift om sjuka djur som beordrats till slakt, för att därigenom skapa största möjliga garanti för att sjuka djur verkligen kommer till sanitetsavdelningarna.

Vi föreslår att i lagen § 12 1:a mom. tillägges "där köttbesiktningssamhet bedrivs". Vidare bör ett tillägg göras av innebörd att samma sanitära krav skall gälla för en sanitetsavdelning, oavsett vid vilken typ av slakterier denna är inrättad.

I fråga om *inlösenkyldighet av slakterirörelse* i följd av införande av slakteritvång har veterinärstyrelsen föreslagit en mera allmänt hållen ersättningsregel, medan i lagen införts en bestämmelse om att ägaren av sådan rörelse är berättigad att erhålla ersättning för värdeminskning. Meningen med denna inlösenkyldighet kan dock inte vara att kommunerna skall tvingas att utbetala ersättning till slakterier som på grund av den allmänna hygieniska standarden inte är tillfredsställande utrustade och därför inom en viss tid kan komma att läggas ned. Vi vill i det sammanhanget hänvisa till länsveterinärernas årsrapporter, vari ofta påpekas den bristfälliga hygien vid en rad slakterier. Vi föreslår därför att i § 15 göres ett tillägg av den innebörden att om ersättning för värdeminskning skall utgå, vilket kan ifrågasättas, skall sådan ersättning endast kunna lämnas i fråga om slakterier som vid besiktning av veterinärstyrelsen visar sig fylla hygieniska krav, motsvarande dem veterinärstyrelsen ställer på de statligt kontrollerade slakterierna.

I veterinärstyrelsens förslag till tillämpningsföreskrifter har införts ett nytt begrepp, nämligen *köttbesiktningstation*, som förefaller vara en form av ambulerande köttbesiktning på ett icke statskontrollerat slakteri. Köttbesiktningstationen skall drivas i hälsovårdsnämndens regi och på dess ansvar. I propositionen uttalas en positiv inställning till veterinärstyrelsens förslag.

Vi delar inte denna uppfattning. Det är ur olika synpunkter klokt att hålla en klar gränslinje mellan å ena sidan offentliga slakthus och kontrollslakterier under statlig kontroll och å andra sidan slakterier som lyder under hälsovårdsnämnden och som låter besiktiga sina varor på särskild köttbesiktningssbyrå. En ambulerande besiktning innebär en enklare form av besiktning som inte verkar tillfredsställande. Denna möjlighet kan också ge anledning till långtgående krav på ambulerande besiktning från småslakteriers sida, där en tillförlitlig kontroll inte kan genomföras. Vi finner det dessutom anmärkningsvärt att i veterinärstyrelsens förslag diskuteras att ersättningen till de veterinärer, som skall sköta den ambulerande besiktningen, skall utgå från kommunen i stället för, som i fråga om statskon-

trollerade slakterier, från företaget. Den möjligheten finns ju att förlägga en köttbesiktningsbyrå till ett icke statskontrollerat slakteri.

Vi föreslår med hänvisning till dessa synpunkter att den föreslagna formen "köttbesiktningsstation" avföres från veterinärstyrelsens tillämpningskungörelse.

Kassationerna av kött och fläsk uppgår till mycket stora värden, och det arbetas intensivt inom forskning och försöksverksamhet för att genom förebyggande åtgärder i produktionen och före slakten minska dessa förluster. Ett exempel på sådana förebyggande åtgärder är att vissa slakteriföreningar lämnar ett meddelande till leverantörerna av kasserade djur angående kassationsorsak samt råd i förebyggande syfte. En ytterligare förbättrad upplysningsverksamhet skulle vara av stort värde.

Besiktningsveterinärerna är *skyldiga att föra journal över besiktningen*. För att möjliggöra en ytterligare utvecklad upplysningsverksamhet bör föreskrifter finnas i tillämpningskungörelsen att denna journal dagligen skall ställas till förfogande och vara så utformad, att därpå kan grundas meddelanden till leverantörerna om eventuella kassationer samt i så stor utsträckning som möjligt om kassationsorsak.

Med stöd av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 11 måtte beakta i motionen framförda synpunkter, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderlig författningstext.

Stockholm den 4 februari 1959

Harry Wahrendorff

Emil Elmwall

Einar Hægglom

Sven Antby

Henry Brandt
